

MHMP0A4CNE0

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV****ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍŠTĚ
V PRAZE**

Hlavní město Praha	Praha
ČÍSLO JEDNACI: MHMP	
DORUČENO DNE: - 3 - 03 - 2025	
Počet listů dokumentu: 3	
Počet listinných příloh: —	Počet listů příloh: —
Počet a druh nelistinných příloh: —	
Převzal:	/ 1 /

Magistrát hlavního města Prahy
Odbor památkové péče
Oddělení státní správy památkové péče
Ing. arch. L. Teví
Jungmannova 35/29
P. O. BOX 800
111 21 Praha 1

Váš dopis čj. / sp. zn.: MHMP 3192/2025 / S-MHMP 2058301/2024
Ze dne / doručeno dne: 2. 1. 2025 / 3. 1. 2025
Naše čj.: NPÚ-311/600/2025
Vyřizuje / linka: Ing. arch. Měska / 322
Spisový znak: 82.2

Praha 3. 3. 2025

Parc. č. 2817/1, 2818, 2819/1, 4163, k. ú. Vinohrady, sady Bratří Čapků, Praha 2, památková zóna Vinohrady, Žižkov, Vršovice, ochranné pásmo Pražské památkové rezervace

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

K. ú. Vinohrady, parc. č. 2817/1, 2818, 2819/1, 4163, Sady Bratří Čapků, Praha 2 – revitalizace předprostrou ZŠ Kladská.

Přílohy žádosti:

Dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení (U / U Studio s. r. o., Kamenická 673/5, Praha 7, Ing. arch. Andrea Nováková, 12/2024).

Popis zamýšlených prací:

Předmětem předložené dokumentace je způsob saturace vybraných podmínek vymezených k celkovému návrhu obnovy a revitalizace jižní části Sadů Bratří Čapků (podmínky vymezeny prostřednictvím vydaného závazného stanoviska s čj. MHMP 1051592/2024, sp. zn. S-MHMP 745321/2024). Realizace navrženého předpokládá provedení následujícího:

- V křížení parkových cest v severozápadní části parkové plochy výstavba altánu. Altán se střešní konstrukcí organického střešního tvaru v půdoryse (tvar zaobleného trojúhelníku), svrchní plocha střechy řešena jako zelená s mírně proměnnou modelací terénu (kolísavá tloušťka 40 – 100 mm), obvod ploché střechy ze svislé ocelové pásoviny (pravděpodobně opatřenou černým nátěrem na povrchu). Odvodnění střechy přes revizní šachtu opatřenou litinovým poklopem. Střešní konstrukce podepřena trojicí sloupů (pravděpodobně ocelových, zřejmě kruhového průřezu, opatřených černým nátěrem na povrchu). Střešní podhled z fošen z akátu nebo garapy. Založení na železobetonových patkách. Povrch pod altánem tvořen mlatem jako navazující plochy určené pro pěší pohyb, tj. mlatem.

- Oplocení vyhrazeného prostoru pro psí agility navrženo jako jednoduchá konstrukce z jeklů (sloupky) a pásovin (výplň), povrchy prvků oplocení opatřeny barevným nátěrem RAL 7021.
- V rámci vyhrazeného prostoru pro psí agility není realizována cestní síť prostřednictvím zpevněných či nezpevněných povrchů.
- Herní prvky ve vyhrazeném prostoru pro psí agility tvořeny labyrintem (trámy impregnovaného broušeného akátu částečně zapuštěné v zemi), přeskoky (jednoduché dřevěné trámové hrazdy o různé výšce překážky, sloupky stejné výšky), balanční stezkou (zapuštěné špalky, zapuštěné špalky propojené břevnem (hranolem), spirálou (špalková sestava jako jednoduchá pyramida o čtvercové základně), obručí (ocelová obruč vynášená lany mezi dvěma dřevěnými sloupky), lávkou (forma rampa-vodorovný prvek-rampa, prvek tvořen dřevěnými hranoly a kládami) a slalomem (dřevěné kůly).
- Ve vyhrazeném prostoru pro psí agility osazení jedné kruhové lavice a jedné půlkruhové lavice kolem stávajících stromů. Lavice na ocelových sloupcích kotvených na zapuštěné trny (délka podzemní části trnů min. 800 mm), povrchová úprava ocelových prvků RAL 7021, vlastní sedák tvořen fošnami broušeného a tlakově impregnovaného akátu.
- Křižení ulic Kladské a Lužické v řešeném prostoru vysezení chodníkových mysů a zvednutí vozovky do úrovně chodníků. Dlažba ve vozovce dle skladby 2 (žulová drobná dlažba 8/10 štípaná – recyklace stávajících kostek). V navazujícím předprostoru základní školy sjednocení plochy s povrchem z velkoformátových žulových desek – skladba 1 (žulová dlažba 400/600/60 mm, řezaná, tryskaná). Chodníkové plochy z vápencové řezané mozaikové dlažby. Slepčkové prvky z hladkých desek (žulová dlažba 400/400/60 mm, řezaná, tryskaná), hmatná dlažba z vápencové bílé řezané mozaikové dlažby. Vysezené chodníkové mysy z mozaikové vápencové dlažby černé barvy.
- Při objektu základní školy v ulici Lužické vzor „rámy s draky“ v barvě bílo-modré, bordura ze tří linek M/B/M.
- Ve východním chodníku v ulici Kladské navržen vzor „rámy s draky“ v barvě bílo-modré, bordura ze tří linek M/B/M. Nároží chodníku s takto navrženým krytem a cestní sítí v parku monochromatické bílé.
- Osazení drobných prvků městského mobiliáře (laviček, píték, mlžítka, stojany na kola, odpadkové koše apod.) z Katalogu doporučených prvků Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR).

Charakteristika objektu a území:

Sady Bratří Čapků byly v minulosti součástí Bezručových sadů. Na severu navazují na park U Vodárny a Sady Svatoopluka Čecha a náměstí Jiřího z Poděbrad, jižním směrem navazují Bezručovy sady.

V daném území byly ještě v první polovině 19. st. zemědělské pozemky, pole a cesty poblíž usedlosti Heinowka. Koncem 19. století již byla plocha sadů fixována zástavbou téměř po celém svém dnešním obvodu.

Sady Bratří Čapků byly komponovány jako výhled do volné krajiny a na protější michelské svahy, dnes s významným výhledovým bodem ze vstupního portálu Husova sboru od Pavla Janáka. Ve spodní části byl park pohledově uzavřen obloukem dřevinných výsadeb a plocha byla členěna tak, aby umožnila úhlopříčně pěší napojení protilehlých ulic ve formě dvou dotýkajících se půlkružnic. V druhé polovině 20. století byla do jižní plochy parku vestavěna budova školky, dnes sloužící jako restaurace. Nejnižší položená plocha sadů (nejjižnější) tak ztratila svou výhledovou funkci. Schéma parkových cest se změnilo z původního na současný nepravidelný obvod kolem budovy restaurace s napojením na sousední ulice. Severní část je více pravidelná, obdélníkového tvaru, uprostřed je travnatý bazén lemovaný květinovými záhony, se sochou Petra Bezruče uprostřed. Obvodová parková cesta je lemována stromy.

Sady Bratří Čapků jsou součástí památkové zóny Vinohrady, Žižkov, Vršovice. Předmětem ochrany jsou dle ustanovení čl. 3, písm. a), b), d), a e) vyhlášky HMP č. 10/1993 Sb., o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení jejich ochrany, v tomto případě historická komunikační dlažba, historický půdorys a jemu odpovídající hmotová a prostorová skladba, charakter pozemku a doplňkové parkové plochy - zahradní plochy a prvky, které tvoří nedílnou součást historického prostředí.

Dále je předmětné území součástí ochranného pásma památkové rezervace v hl. m. Praze (dále OP PPR), vyhlášeného rozhodnutím bývalého odboru kultury NV hl. m. Prahy čj. Kul/5-932/81 ze dne 19. 5. 1981 a jeho doplňkem ze dne 9. 7. 1981, kterými se určuje ochranné pásmo a podmínky pro činnost v něm.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Sady Bratří Čapků jsou veřejným prostorem a zelenou oázou, které za tím účelem byly plánovány od počátku vzniku zástavby této části města. Zelená složka Vinohrad je nedílnou součástí charakteristického urbanistického rozvrhu čtvrti, který zároveň významně spoludefinuje. Přítomnost komponované zeleně v této části památkové zóny je proto významným prvkem udávajícím lokalitě její historicky souladný charakter. Historické hodnoty pak rovněž tvoří historická materiálová základna jednotlivých funkčních ploch (komunikační dlažba) a jejich rozvržení. Naopak živičné plochy nejsou považovány za historicky cenné.

Dosavadní projednání:

V uvedené věci bylo vydáno závazné stanovisko MHMP OPP s čj. MHMP 1051592/2024, sp. zn. S-MHMP 745321/2024, ze dne 7. 6. 2024. V tomto závazném stanovisku shledal MHMP OPP tehdy posuzovaný záměr jako přípustný za těchto podmínek:

1. Budou zachovány stávající historické žulové obruby se zámkem ve tvaru šipky ve stávajících polohách v severozápadním nároží křížení ulic Kladské a Lužické. V případě nutnosti výměny poškozených kusů budou užity obruby ze skladu TSK nebo nové prvky s totožnou geometrií v průřezu, stejným opracováním povrchu a hran a budou vybaveny tradičními zámkami ve tvaru šipky. Osazeny budou na suchý sráz pomocí zámků.
2. Bude vyhotoven a MHMP OPP ve správním řízení k posouzení předložen spárořez měněné křižovatky ulic Kladská a Lužická obsahující rozměry, materiály a detaily napojení jednotlivých prvků.
3. Plochy nově navrhovaných chodníkových mysů budou zdlážděny tmavou (modrou) vápencovou mozaikovou dlažbou.
4. Nášlapná vrstva v plochách stávajících chodníků bude tvořena tradiční vápencovou drobnou mozaikovou dlažbou. Bude zpracován grafický návrh rozložení vzorů mozaikové dlažby v upravované křižovatce. Vzory budou navrženy v šířce 2 polí vzoru rozkreslených od obrubníku. Návrh bude obsahovat specifikaci velikosti jednotlivých polí a šířky bordury (počet dlážděných řádků), včetně popisu barevnosti. Tento návrh bude MHMP OPP předložen k posouzení ve správním řízení.
5. Nevyužité žulové obruby se zámkem a žulová dlažba z upravované vozovky, vápencová dlažba z chodníku před školou budou uchovány a uloženy ve skladu Technické správy komunikací hl. m. Prahy (TSK).
6. Barevně pojednané plochy pro rekreaci dětí a mládeže (EPDM, pigmentovaný beton) budou barevně utlumeny a budou řešeny v přírodní zemité barevnosti.
7. Oplocení psího hřiště nebude zahrnovat parkové cesty. Bude vyhotoven a MHMP OPP ve správním řízení k posouzení předložen návrh oplocení psího hřiště a agility prvků.
8. Budou vyhotoveny a MHMP OPP ve správním řízení k posouzení předloženy technologické listy prvků mobiliáře (lavičky, stolek, pítka, mlžítko, stojan na kolo), veřejného osvětlení s chromatičností v teplém odstínu max. 3000 K. Bude doloženo barevné a materiálové řešení altánu.
9. Při rekonstrukci uličních vpustí budou použity stávající litinové mříže. Nové uliční vpusti budou litinové, obdélného tvaru, nikoli čtvercové.
10. Budou zachovány stávající povrchové znaky podzemní technické infrastruktury. V případě, že tyto jsou záměrem modifikovány (překládány), budou přeloženy i tyto povrchové znaky do nových poloh. Nově navrhované prvky musí být přizpůsobeny výrazem a materiálem charakteru chráněného historického prostředí.

Výše uvedené závazné stanovisko (čj. MHMP 1051592/2024, sp. zn. S-MHMP 745321/2024) bylo vydáno na základě zpracovaného odborného vyjádření NPÚ ÚOP PR s čj. NPU-311/36749/2024, ze dne 29. 5. 2024. V odborném vyjádření NPÚ ÚOP PR byl tehdy posuzovaný záměr shledán za souladný s identifikovanými kulturně historickými hodnotami za těchto podmínek:

1. V severozápadním nároží křižení ulic Kladské a Lužické budou zachovány stávající velké silniční obruby vybavené zámky ve tvaru šipky umožnění vzájemného suchého srazu ve stávající linii.
2. V trajektorii ulice Lužické v prostoru sadů Bratří Čapků budou zachovány stávající velké silniční obruby vybavené zámky ve tvaru šipky pro umožnění vzájemného suchého srazu ve stávajících liniích.
3. Nášlapná vrstva v plochách nově vysazovaných chodníkových mysů bude tvořena tradiční vápencovou drobnou mozaikovou dlažbou tmavé barvy bez rozvinutí vzoru (monochromatické pole).
4. Nášlapná vrstva v plochách stávajících chodníků bude tvořena tradiční vápencovou drobnou mozaikovou dlažbou. V samostatném podání bude předloženo grafické řešení těchto ploch (vzory, bordury, barevnost apod.).
5. Ve stávajících plochách snížených vozovek určených nově k zadláždění velkoformátovou dlažbou v úrovni chodníku nebude tato užitá, ale bude užitá některá ze škály tradičních dlažeb (drobná žulová štípaná, historická velká žulová), nebo nová řezaná velká žulová dlažba (nový normál). Přepracované řešení bude předloženo v samostatném podání.
6. Případná stávající historická kamenná dlažba nepoužitá v novém řešení bude uložena do skladu správce komunikace (TSK hl. m. Prahy, a. s.).
7. Nevyužité historické kamenné silniční obruby budou uloženy ve skladu správce komunikace (TSK hl. m. Prahy, a. s.) pro případné použití v jiných vhodných souvislostech.
8. Barevně pojaté plochy dětských hřišť (EPDM, pigmentovaná beton) budou barevně utlumeny a budou řešeny v přírodní zemité barevnosti. Pro beton je možné použít odstín blízký navazujícímu povrchu ze žuly.
9. Bude doplněn detailní návrh rabat v neprůjezdné ulici v prodloužení Lužické, kde jsou navrhována tři dětská hřiště. Rabata budou pravidelného tvaru čtyřúhelníku, jak je v místě obvyklé.
10. Bude doplněn detailní návrh oplocení plochy s prvky pro psy. Tento nový prvek je třeba přizpůsobit tvarem a barevností v místě historicky daným.
11. Stožáry VO budou kruhového průřezu, ve standardní barevnosti: patka (první stupeň) tmavě šedá RAL 7005, dřík šedý RAL 7038.
12. V prostoru parku, tj. včetně kaštanové aleje a třešňového basketu bude realizováno osvětlení (na stožáru i v dlažbě) v teplém odstínu max. 3000 K, ideálně 2700 K.
13. Budou zachovány stávající povrchové znaky podzemní technické infrastruktury. V případě, že tyto jsou záměrem modifikovány (překládány), budou přeloženy i tyto povrchové znaky do nových poloh v maximálním možné míře. Nově navrhované prvky musí být přizpůsobeny výrazem a materiálem charakteru chráněného historického prostředí. Při rekonstrukci uličních vpustí budou použity stávající litinové mříže. Nové uliční vpustí (mříže) budou pouze doplněné a budou litinové obdélného tvaru, nikoli čtvercové.
14. Parkové cesty nebudou zahrnuty do ohrazení hřiště pro psy.
15. Nášlapná plocha pěšin v rámci pobytových schodů bude řešena buď stejným způsobem jako povrch parkových cest nebo tmavou mozaikou, nebo je možné použít mlat.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že zamýšlené práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek:

1. Hmatné slepecké prvky (varovné a naváděcí pásy) budou provedeny v minimálních možných rozměrech, tj. šíře hladkých pásů lemujících pás s hmatnou dlažbou bude 250 mm a šíře hmatného

- páso dle situace (400 mm). Hmatná dlažba bude provedena ve smyslu navazujícího vzoru v přiléhajících plochách dlážděných drobnou vápencovou mozaikovou dlažbou.
2. V předpolí školy nebude užita velkoformátová žulová dlažba, ale nový pražský normál (kostka 160/160-320/160 řezaná ve svislých plochách, vrchní plocha řezaná tryskaná, spodní plocha štípaná, horní hrany sražené).
 3. V ulici Kladské ve východním chodníku navazujícím na zelené plochy nebude realizován navržený vzor (rámy s drakem), ale bude realizován jednoduchý vzor koberce s přetrhy v barvě bílo-modré. Rovněž navazující „nároží“ směrem k cestě do parku bude opatřeno bordurami ve smyslu jejich návrhu v souvislosti s navazujícím chodníkem.
 4. Založení lavic v prostoru vyhrazeném pro psí agility (kruhová / půlkruhová lavice) bude provedeno způsobem vylučujícím střet zaráženého trnu a případného život dřeviny podmiňujícího kořenového systému stávajících stromů.

Zdůvodnění:

Předloženou dokumentací jsou řešeny vybrané podmínky vymezené prostřednictvím závazného stanoviska MHMP OPP (čj. MHMP 1051592/2024, sp. zn. S-MHMP 745321/2024) vydaného k záměru revitalizace parku Bratří Čapků.

Ve vztahu k nyní předloženému lze konstatovat k naplnění vymezených podmínek (závazného stanoviska MHMP OPP čj. MHMP 1051592/2024, sp. zn. S-MHMP 745321/2024) či jejich částí následujícím způsobem:

Podmínka č. 1 je v předložené dokumentaci sledována.

Podmínka č. 2 je předloženou dokumentací splněna. Zároveň však vznikl vymezením podmínek č. 1, 2 a 3 tímto odborným vyjádřením nový nárok uspořádání dotřeného komunikačního křížení. Splnění těchto podmínek má vliv na další uspořádání řešeného území.

Podmínka č. 3 byla předloženou dokumentací saturována.

Podmínka č. 4 byla předloženou dokumentací saturována částečně. V rovině návrhu konkrétního vzoru ve východním chodníku v ulici Kladské vznikl vymezenou podmínkou č. 3 tohoto odborného vyjádření nový nárok. Zároveň lze za stávající chodníky považovat i plochy pro pěší ve stávajících zpevněných plochách v trajektorii Lužická – Hradešinská. Z předložené dokumentace není jasné, jakým způsobem jsou tyto povrchy řešeny.

Podmínka č. 5 je relevantní ve fázi realizace stavby.

Podmínka č. 6 není předloženou dokumentací nijak komentována. Její platnost trvá, přičemž je možné ji saturovat předložením vzorků ve fázi realizaci stavby.

Podmínka č. 7 byla saturována. V rámci předloženého nedochází v záměru k realizaci cestní sítě ve vyhrazeném – oploceném – prostoru funkčně vyhrazeného prostoru. Způsob oplocení včetně herních prvků lze akceptovat. Oplocení navrženo ve formě uměřené k funkci vyhrazeného prostoru a charakteru navazujícího prostředí. Herní prvky pro psy především z dřeva, kotvení uměřené. Jedná se o nový vstup do území charakteru akceptovatelného v rovině kompromisu mezi zachováním historického charakteru území a jeho moderní formy rozvoje.

Podmínka č. 8 je saturována ve smyslu předložení mobiliáře (z katalogu doporučených prvků Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy, tento odsouhlasen zástupci památkové péče v rámci pravidelných setkání pracovní skupiny). Altán v současném architektonickém pojetí lze akceptovat jako součást autorského řešení revitalizace parku a doplnění historického území drobným prvkem současné architektonické tvorby. K veřejnému osvětlení se předložený materiál nevyjadřuje.

Podmínka č. 9 a 10 není předloženou dokumentací nijak komentována. Její platnost trvá, přičemž je možné její naplnění sledovat ve fázi realizace stavby.

K podmínkám:

Ad 1) Podmínka vymezená ve smyslu požadavku na minimální vstupy potřebného (naváděcích a varovných hmatných prvků pro osoby se sníženou schopností orientace) v historických územích, ve kterých je potřeba sledovat kompromisní řešení zájmů (v rovině bezpečnostních a v rovině požadavku na zachování historického charakteru místa).

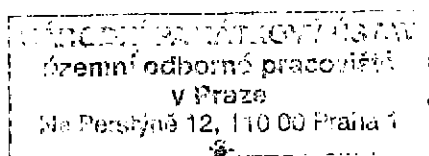
Ad 2) Požadavek vymezený odbornou organizací za účelem kompromisního řešení ve smyslu požadavku na historický charakter dotčeného území a nových požadavků na danou plochu (komfort nášlapu pěšího pohybu, možnost pojezdu, zapojení plochy do navazujících prostředí – historického i revitalizovaného v rámci projektu). Nový pražský normál v sobě tyto požadované charakteristiky spojuje.

Ad 3) Podmínka sleduje zjednodušení vzoru v tomto chodníku, neboť nesleduje historické fasády ale „jednotvárné“ zelené plochy ve výrazné délce. Složitější vzory lépe uplatňovat v souvislosti s hutnější historickou polohou navazující zástavby, naopak objekty či plochy monotónní lépe doprovázet vzory jednoduššími.

Ad 4) Je nezbytné vyloučit střet zarážených konstrukcí a případných stěžejních kořenů dřeviny určené k doplnění kruhovou / půlkruhovou lavicí. NPÚ ÚOP PR nemá žádných nároků na umístění takové konstrukce, vyjma vyloučení těchto případných negativních souvislostí spojených s případnou další vitalitou dotčené dřeviny. Nebude-li možné stanovenými opatřeními vzhledem k navrhované technologii založení těchto prvků tyto negativní případné důsledky vyvrátit, bude zvoleno jiné řešení (způsob založení nebo forma a umístění daného prvku).

Při respektování výše uvedených podmínek není předložený záměr v rozporu s požadavky památkové péče a s režimem ochrany platným v daném území.

PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D. v. r.
ředitel

Za správnost: Pohlová